

Environmentálny akčný plán školy: Základná škola, Nacina Ves č. 63

ZVOLENÁ PRIORITNÁ TÉMA: Zeleň a ochrana prírody

pre certifikačné obdobie: 2016 – 2018

Silné stránky		Slabé stránky		
Škola má vysadený „Park Harmony“ (56 stromov) – zastúpené regionálne druhy drevín. Na pozemku sú vysadené aj ihličnaté stromy (54 ks), listnaté stromy (68 ks) a 16 okrasných kríkov.		Škola nemá dostatočne zastúpenie zelene na chodbách a v triedach. Vypracovaný plán starostlivosti o interiérovú zeleň.		
Škola má externú učebňu v prírode.		Škola nemá záhradu/políčko, kde by si žiaci mohli dopestovať svoje vlastné produkty.		
V areáli školy sa nachádzajú lavičky v tieni stromov na oddych, amfiteáter s miestami na sedenie.		Škola nemá kompostovisko ani bylinkový záhon, nezbera dažďovú vodu, nemá vertikálne zazelenené plochy.		
		Škola nemá územie, o ktoré sa stará a chráni ho.		
		Škola sa nezapája do ochrany voľne žijúcich zvierat.		
EAP písomne schválil (uvedte meno konzulanta, alebo pracovníka Regionálneho centra, ktorý Váš EAP schválil e-mailom):		RNDr. Martina Lukášová	Dátum schválenia:	25. 4. 2017
Ciele	Aktivity	Zodpovedná osoba a termín	Indikátor / Ukazovateľ úspechu	Monitoring / Postupujeme podľa plánu?

CIEĽ 1: Vytvoriť výučbový priestor na školskom pozemku	AKTIVITA 1: Navrhnuť a naplánovať prvky školskej záhrady (kompostovisko, bylinkový záhon, zber dažďovej vody, bobuľové kríky, zeleninový záhon, kvetinový záhon, foliovník)	zodp. Kolégium zelenej školy T: marec 2017	Vytvorený projekt školskej záhrady (jednotlivé prvky a ich umiestnenie) uverejnený na nástenke vo vestibule školy. Žiaci školy pripomienkovali, predkladali svoje návrhy spolužiakom – členom kolégia.	Na viacerých stretnutiach kolégia v marci sme spoločne naplánovali pod vedením p. uč. Švárnej a p. uč. Záhorskej projekt školskej záhrady. Vytvorili sme náčrt, kde sa nám podarilo osadiť všetky prvky. Následne výtvarníci z 9.A triedy projekt farebne vymaľovali. Na nástenke vo vestibule školy bol vystavený počas mesiacov marec a apríl. Žiakom a pracovníkom školy sa páčil, nemali žiadne pripomienky. Projekt sme nechali vystavený do konca školského roka, aby sa s ním mohli oboznámiť aj rodičia.
	AKTIVITA 2: Zabezpečiť semená a priesady na jarné vysádzanie plodovej zeleniny	zodp. p. Švárna T: marec 2017	Kúpené semená a predpestované priesady: 70 priesad paradajok a 50 priesad papriek.	P. uč. Švárna zakúpila semená na výsev priesad. Žiakom v 6.A sa podarilo na hodinách biológie vypestovať cca 50 priesad paradajok a do 40 priesad papriek.
	AKTIVITA 3: Pripraviť, zhotoviť a umiestniť búdky pre vtáčiky	Zodp.: p. Šándor Berila T: marec 2017	Zhotovené a umiestnené 4 búdky	Žiaci 7.A triedy vyrobili pod vedením p. údržbára štyri búdky. Dve sú umiestnené pred školou na lipách a dve za školou na brezách. Na výrobu vtáčích búdok sme použili zvyšky smrekového dreva z údržbárovej dielne. V týchto búdkach sa však vtáčiky nezahniezdili, istý čas v jednej prebývali vrabce.

	AKTIVITA 4: Zabezpečiť a pripraviť plochu na jarné vysádzanie zeleniny	zodp. p. Šándor Berila, p. Švárna T: apríl 2017	Pripravené školské políčko/záhrada na pestovanie vlastných produktov.	Počas mesiaca apríl sa nám podarilo pripraviť školské políčko na pestovanie vlastných rastlín počas pracovného vyučovania a v poobedňajších hodinách. Pracovali prevažne žiaci 6.A , 8.A a 9.A triedy. Hrubú úpravu políčka upravil obecný traktor.
	AKTIVITA 5: Pripraviť, zhotoviť, umiestniť foliovník	zodp. p. Ivan, p. Šándor Berila T: apríl 2017	Zhotovený 1 foliovník	Nepodarilo sa nám zhotoviť foliovník, lebo sponzor železnej konštrukcie stiahol svoju ponuku pre problémy s dopravou a nepostačovali nám financie na nákup materiálu.
	AKTIVITA 6: Vysadiť kvetinový záhon	zodp. p. Šándor Berilová T: apríl 2017	Vysadené 2 kvetinové záhony. V jednom jarné kvety a trvalky, v druhom letné kvety. Kvety sú naše – regionálne, nejedovaté.	Dňa 11. mája počas Dňa aktivít zelenej školy piatáci s p. Šándor Berilovou vysadili 2 záhony podľa plánu pred školou vedľa parkoviska. Časový posun realizácie spôsobilo nepriaznivé počasie. Pôdu im pomáhali pripraviť šiestaci. Vysadili kvety: snežienky, narcisy, tulipány, hyacint
	AKTIVITA 7: Uskutočniť jarný výsev a výsadbu priesad	zodp. p. Kuliničová, p. Švárna T: apríl - máj 2017	Vysievať budú žiaci 6.A, vysádzať do zeleninovej záhrady budú žiaci, 2.A, 6.A, 7.B, 9.A	Počas Dňa aktivít zelenej školy žiaci z prvého stupňa pracovali na políčku v školskej záhrade. Šiestaci im pripravili pôdu a pomáhali. S veľkou chuťou sa pustili do vysádzania sadeničiek paradajok, papriky a siatia koreňovej zeleniny. Každá trieda mala pridelenú svoju hriadku, o ktorú sa starala. Žiaci dopestovali pór, petržlen, hrach, papriku, paradajky, redkvičku, kukuricu, zemiaky aj slnečnice. Tiež kapustu, mrkvu, zelér. Na vypestovanej zeleninke si žiaci pochutnali v rámci triednych aktivít v mesiacoch jún a september.

	<p>AKTIVITA 8: Vysadiť bylinkový záhon</p>	<p>Zodp.: kolégium Zelenej školy T: máj 2017</p>	<p>Vysadená klasická bylinková hriadka</p>	<p>Žiaci 5.A a 6.A v rámci hodiny biológie v máji vysadili klasickú bylinkovú hriadku. Podarilo sa dopestovať mäta priepornú, medovku lekársku, nechtík lekársky, bazalku. Z mäty a medovky sa uskutočnil zber, varili sme si na zasadaní kolégia čaj z čerstvej mäty. Sušená mäta a medovka sú uskladnené v školskej kuchynke.</p>
	<p>AKTIVITA 9: Pripraviť, zhotoviť, umiestniť v záhrade kompostovisko</p>	<p>zodp. p. Šándor Berila T: jún 2017</p>	<p>Zhotovené 1 kompostovisko</p>	<p>Pán údržbár nám zakúpil drevenú konštrukciu na kompostovisko a žiakom 8.A triedy sa podarilo počas Dňa aktivít zelenej školy kompostovisko zhotoviť a umiestniť v záhrade.</p>
	<p>AKTIVITA 10: Pripraviť, zhotoviť, umiestniť domček pre hmyz z prírodného materiálu</p>	<p>zodp. kolégium Zelenej školy T: jún 2017</p>	<p>Zhotovený a umiestnený 1 hmyzí hotel</p>	<p>Túto aktivitu si vybrali žiaci 7.A triedy, ktorí si aj pripravili podklady pre jej realizáciu. Podarilo sa im zhotoviť krásny hotel pre hmyz z prírodných materiálov, ktoré nazbierali na školskom pozemku, doma či cestou do školy. Na hrubú stavbu hotela použili staré drevené zásuvky zo skrine a umiestnili ho v záhrade pri bobuľových kríkoch. Veríme, že sa doň čoskoro nastahujú prví hostia.</p>
	<p>AKTIVITA 11: Pripraviť, zhotoviť krmidlá pre vtáčiky</p>	<p>Zodp.: p. Ivan, p. Šándor Berila T: október 2017</p>	<p>Zhotovené 4 krmidlá</p>	<p>Túto aktivitu sa nám nepodarilo počas tejto zimy uskutočniť, lebo sme krmidlá chceli pripraviť po besede s ornitológmi, aby celá škola bola informovaná o vtákoch z nášho okolia a ich prikrmovaní v zime. Táto beseda ešte nebola zrealizovaná, z dôvodu vyťaženosť pracovníkov. Veríme, že sa nám podarí uskutočniť túto aktivitu budúcu zimu.</p>

	AKTIVITA 12: Zabezpečiť rozmnožovanie interiérových rastlín	Zodp. p. Kuliničová, p. Švárna T: december 2017 – marec 2018	V každej triede na 1 lavici vzadu 13 črepníkov	Túto aktivitu zrealizovali dve skupiny žiakov našej školy pod vedením p. uč. Kuliničovej na 1. stupni a p. uč. Švárnej na 2. stupni v mesiacoch január a február. V triedach 3.A, 5.A, 6.A, 7.A, 8.A, 8.B a 9.A sa nachádzajú na lavici vzadu rozmnožené interiérové rastlinky, o ktoré sa stará Kvetinová hliadka.
	AKTIVITA 13: Zabezpečiť celoročnú starostlivosť o pestované rastliny	Zodp. : kolégium Zelenej školy T: priebežne	Okopané rastliny, ostrihané kroviny, zavlažovanie rastlín	Túto aktivitu vykonávajú priebežne podľa potreby žiaci jednotlivých tried druhého stupňa podľa rozvrhu. Pomocnú ruku im podáva pán údržbár s pánom školníkom.
CIEĽ 2: Využívať priestory a prvky školskej záhrady vo výchovno-vzdelávacom procese aj pre mimoškolskú činnosť	AKTIVITA 1: Využívať školskú záhradu pre praktické aktivity na hodinách prírodovedných predmetov, techniky, pracovného vyučovania a v práci záujmových útvarov	Zodp. na I. stupni p. Kuliničová a na II. stupni p. Švárna T: priebežne	Odučené hodiny v školskej záhrade – cca 20, trávnenie voľného času v školskej záhrade	Odučených hodín v školskej záhrade bolo cca 20, možno aj viac. Žiaci 1. aj 2. stupňa sa učili praktickým veciam, ktoré spadajú do oblasti prírodovedy, vlastivedy, biológie, zemepisu. Ako pripraviť pôdu, vysadiť rastliny, starať sa o ne, spoznávali pracovné nástroje, samotné rastliny. V jarných a jesenných mesiacoch využívali oddychovú zónu s lavičkami v záhrade. V letných mesiacoch využívali tiež mohutných gaštanov a líp pred školou aj počas vyučovania.
	AKTIVITA 2: Zriadiť kvetinovú hliadku pre starostlivosť o interiérové rastliny	Zodp. kolégium Zelenej školy T: marec 2017	Zriadená 1 kvetinová hliadka, pravidelná starostlivosť o rastliny	Na marcovom zasadaní kolégia sme vytvorili kvetinovú hliadku. Jej dobrovoľnými členmi sú: Nina Jusková, Ivana Porubiaková, Melisa Kišová a Stanka Oláhová. Pravidelne sa starajú o kvetinový kútik na dolnej chodbe. Kvetý polievajú, čistia, kypria, zbavujú suchých a starých listov.
	AKTIVITA 3: Pozorovať vtáky vo vtáčích búdkach	Zodp. na I. stupni p. Kuliničová a na II. stupni p. Švárna	uskutočnené a zapísané pozorovania	Búdky pre vtáčky pravidelne kontrolovali a pozorovali chlapci 7.A a 9.A triedy s pánom údržbárom. Podávali nám informácie na kolégiu. Žiaľ

		T: apríl 2017 – jún 2018		nezahniezdili sa v nich vtáčiky, len krátko prebývali vrabce.
	AKTIVITA 4: Zrealizovať zber a sušenie liečivých rastlín zo školskej záhrady a lúky so starými rodičmi, rodičmi.	Zodp. p. Kuliničová, kolégium Zelenej školy T: máj – september 2017	Zozbierané bylinky sú zaznamenané, pripravené na sušenie	Nepodarilo sa zrealizovať túto aktivitu p. uč. Kuliničovej so svojimi žiakmi z vážnych zdravotných dôvodov.
	AKTIVITA 5: Zrealizovať ochutnávku liečivých čajov z bylín našej záhrady	Zodp. kolégium Zelenej školy T: január 2018	Čajová ochutnávka	Túto aktivitu sme v pláne spojili s rovesníckym vzdelávaním a jej realizáciu kvôli chrípkovému obdobiu posunuli na marec. Podarilo sa nám ju úspešne uskutočniť 27. 3. 2018. Starší žiaci 8.A triedy si pripravili prezentáciu pre žiakov 1. stupňa (1. – 4. ročník). Asistovali im s prípravou bylinkových čajov žiačky 6.A triedy, ktoré pripravili pre mladších žiakov maľovanky liečivých rastlín z našich záhrad. Žiakom viac chutil čaj z medovky s medom ako mäťový.
	AKTIVITA 6: Zrealizovať hodinu rovesníckeho vzdelávania o bylinkách	Zodp. kolégium Zelenej školy T: február 2018	Zrealizovaná hodina rovesníckeho vzdelávania – siedmici učia	Túto aktivitu sme v pláne spojili s rovesníckym vzdelávaním a jej realizáciu kvôli chrípkovému obdobiu posunuli na marec. Podarilo sa nám ju úspešne uskutočniť 27. 3. 2018. Starší žiaci 8.A triedy si pripravili prezentáciu pre žiakov 1. stupňa (1. – 4. ročník). Asistovali im s prípravou bylinkových čajov žiačky 6.A triedy, ktoré pripravili pre mladších žiakov maľovanky liečivých rastlín z našich záhrad.
	AKTIVITA 7: Zrealizovať výstavu fotografií a výtvarných prác „Naša záhrada“	Zodp.: kolégium Zelenej školy T: apríl - máj 2018	Uskutočnená vernisáž fotografií a výtvarných prác v škole, pozvaní	Podklady pre túto aktivitu realizuje priebežne naša výtvarníčka p. uč. Kuliničová so žiakmi školy na hodinách výtvarnej výchovy. Realizáciu výstavy má na starosti kolégium. Predpokladaný termín je prvý júnový týždeň v priestoroch

			predstavitelia obce, MŠ a rodičia, informácie zverejnené na webovej stránke školy	našej telocvične „Modrý domček“.
CIEĽ 3: Zvyšovať environmentálne povedomie žiakov našej školy	AKTIVITA 1: Informovať verejnosť o aktivitách prostredníctvom webovej stránky školy, prostredníctvom nástenky vo vestibule školy	Zodp.: kolégium Zelenej školy T: priebežne	Zverejnené informácie na webovej stránke školy, nástenky	Plníme priebežne. Po realizácii aktivít na kolégiu vyhodnotíme priebeh a naše novinárky Daniela Porubiaková a Simona Lincéniová, prípadne realizátori či zodpovední, napíšu správu a posunú články p. zástupkyňi, ktorá spravuje webovú stránku školy.
	AKTIVITA 2: Zorganizovať pri príležitosti Apríl – mesiac lesov vzdelávanie lesoochranárskeho združenia VLK	Zodp.: p. Švárna T: apríl 2017	Uskutočnené vzdelávanie žiakov II. stupňa formou besedy na tému ochrana lesov, kúp si svoj strom a najmladší národný park Poloniny	Nezrealizovaná aktivita, presunuli sme termín na apríl 2018
	AKTIVITA 3: Vybrať, vyčistiť a monitorovať územie, o ktoré sa bude škola starať – „Studnička“	Zodp.: p. Šándor Berila, Kolégium Zelenej školy T: apríl - máj 2017	Vyčistené územie „Studničky“	Aktivitu sme pomenovali „odomykanie studničky“ a 22. júna 2017 sme sa vybrali do lesa s cieľom vyčistiť studničku, o ktorej nám rozprával p. údržbár. Po hodinovej ceste krásnym lesom sme dorazili k studničke, ktorá bola v dezolátnom stave. Všetci členovia kolégia aktívne pracovali, kopali, čistili zeminu a lístie aj odpadky. Po čase sa objavila voda. Zhotovili sme ochranný provizórny prístrešok z dreva. Plánujeme zmonitorovanie studničky na konci školského roka 2018.

	Aktivita 4: zrealizovať monitoring a pozorovanie bociana bieleho v obci	Zodp.: p. Švárna T: apríl – september 2017	Zrealizovaný monitoring, uskutočnené pozorovania a zapísané	Monitoring a pravidelné pozorovanie mali na starosti žiaci 9.A triedy Tomáš Liskovský a Martin Packo. Monitorovali 3 hniezda. 1. hniezdo NV (pri Novej ulici) 30.3. 2017 prílet, ale nezahniezdil. 2. hniezdo NV (pri kostole) začiatkom apríla príletel pár, zahniezdili, vyliahlo sa 1 mláďa. Neskôr našli uhynuté mláďa neďaleko hniezda, mláďa nemalo značku. 3. Hniezdo (Voľa) koncom marca príletel 1 bocian, zdržal sa a začal chystať hniezdo cca 7 dní. Nezahniezdil, odletel.
	AKTIVITA 5: Zorganizovať exkurziu do Botanickej záhrady v Košiciach	Zodp.: p. Švárna T: máj 2017	Zúčastnili sa žiaci 5.A triedy vzdelávania v oblasti biológie rastlín. Nadobudnuté poznatky prezentované na zasadaní kolégia (rovesnícke vzdelávanie)	Túto aktivitu zodpovedná p. uč. plánovala ako koncoročný výlet za odmenu a, veľmi sme sa tešili. Žiaľ v deň realizácie nastala silná búrka, preto volila náhradný program. Ale botanickú záhradu predsa len navštívili žiačky našej školy v rámci súťaže. Botanikiáda je súťaž z predmetu biológia, ktorá pozostáva z viacerých kôl. Na to posledné sa vybrali do Botanickej záhrady v Košiciach 17. mája 2017. S pani učiteľkou Švárnou. Súťažili Nina Jusková a Ivana Porubiaková z 5.A triedy. Spoločne pripravili ppt prezentáciu a premietli krásne fotky spolužiakom na vyučovaní.
	AKTIVITA 6: Vyhľadať lokalitu chráneného bobra vodného pri rieke Laborec v katastri obce Nacina Ves	Zodp.: kolégium Zelenej školy T: jún 2017	Nájdené a zmonitorované územie bobra vodného	Žiaci 9. ročníka zmonitorovali súkromne s rodičmi prístupovú cestu k rieke Laborec a pobrežie rieky, ale prístup bol obmedzený, na mnohých miestach neschodný. Toto tvrdenie, že pri Laborci má svoje lokality chránený bobor vodný sme nepotvrdili.
	AKTIVITA 7: Zrealizovať besedu s ornitológmi o pozorovaných vtákoch	Zodp.: kolégium Zelenej školy	Uskutočnená prednáška a beseda s ornitológmi zo	Táto beseda ešte nebola zrealizovaná, z dôvodu vyťaženia pracovníkov. Veríme, že sa nám podarí uskutočniť túto aktivitu budúcu jeseň či zimu.

	a ich prikrmovaní	T: september 2017	Seneckých rybníkov	
	AKTIVITA 8: Zrealizovať diskusiu – generačné odovzdávanie skúseností o liečivých rastlinách a bylinkách pri ochutnávke čajov	Zodp.: kolégium Zelenej školy T: október 2017	Čajová ochutnávka s diskusiou pre našich najstarších v obecnom stacionári pri príležitosti mesiaca úcty k starším	Dňa 24. októbra 2017 sa členovia kolégia Zelenej školy zúčastnili besedy o zdraví prospešných bylinek a liečivých rastlinách v obecnom stacionári. Nie náhodou sme zvolili mesiac október. Je to mesiac úcty k starším a my sme si chceli uctiť našich starých milými slovami a poďakovaním sa za ich ochotu nás niečo naučiť. V stacionári nám pripravili čaj z čerstvej máty. Mali sme možnosť ochutnať aj veľmi zdravý a chutný med z nechtíka lekárskeho.
	AKTIVITA 9: Zrealizovať prednášku a diskusiu o ochrane lesa a bezpečnom pohybe v lese ako alternatíva k neuskutočnenej aktivite 7	Zodp.: p. uč. Švárna T: 16.11.2017	Uskutočnená prednáška s diskusiou	Poľovník, ktorý sa tejto činnosti venuje už 15 rokov, žiakom 8.A a 8.B 16. 11. 2017 pútavo porozprával, ako sa v lese správať pri stretnutí s divou zverou, diviakom, medveďom. Vysvetlil, prečo je dôležité zastreliť chorú, slabú divú zver. Hovoril, že aj poľovníci, nielen lesní robotníci sa podieľajú na obnove lesa vysádzaním nových stromčekov. Zaujímavosť : z 5000 ks vysadených stromčekov sa ujme 200- 500 ks. Aj tie sa potom vyrezávajú, prerieďujú, aby strom mal dostatok miesta a svetla pre rast.